

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології ЗНУ
Ольга ПОНОМАРЕНКО

2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РИСУНОК

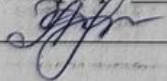
підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»
спеціалізації 022.01 «Графічний дизайн»
спеціальності 022 «Дизайн»
галузі знань 02 Культура і мистецтво

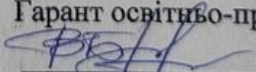
ВИКЛАДАЧ: Рашевська А.А. ст. викладач кафедри дизайну

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дизайну

Протокол № 2 від "05" 09 2024 р.
Завідувач кафедри

 Ганна ЧЕМЕРИС

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми
 Ганна БРЯНЦЕВА

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: ann.rashevskaya@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15959>

Телефон: +38 066 86 456 33

Інші засоби зв'язку: Viber, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram

Кафедра: дизайну, VI корпус, ауд. 208

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Рисунок» є однією з нормативних дисциплін при підготовці графіків-дизайнерів. Навчально-творчі завдання мають варіативний характер. Залежно від рівня підготовки студентів, можна змінювати тематику завдань, а також визначати кількість годин на вивчення кожної теми. Основою викладання курсу є виконання академічних постановок з натури та короточасних зарисовок. Кожне наступне завдання ускладнюється по зростаючій, за методом послідовного засвоєння закономірностей системи навчання.

Метою викладання навчальної дисципліни «Рисунок» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем графічної майстерності на основі поступового вивчення теоретичних основ образотворчої грамоти, формування умінь та навичок реалістичного зображення, розвиток зорової пам'яті та уяви, що сприяє активному процесу естетичного сприймання навколишнього світу та відтворення у процесі самостійного рішення завдань художньої діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни «Рисунок» є: засвоєння, удосконалення знань, умінь і навичок в образотворчому мистецтві, розвивати зорової пам'яті, що сприяє процесу естетичного сприйняття оточуючого світу; вироблення умінь відтворювання реалістичного зображення об'єктів живої і неживої природи. Для виконання робіт знадобиться наступне обладнання: мольберт/планшет, аркуші формату А2, прості олівці різної твердості, гумка, малярний скотч, канцелярський ніж.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	5 -й	7 -й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лабораторні заняття	42 год.	8 год.
Самостійна робота	48 год.	82 год.
Консультації	<i>Дистанційно, Viber, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram в будні дні з 9:00 до 18:00</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9487	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності.	Пояснювально-ілюстративні, репродуктивні; словесні.	Виконання практичних завдань.
Здатність працювати в команді	Проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення).	Виконання практичних завдань.
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;	Проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, робота з літературою, нормативно-правовою документацією); методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність генерувати нові ідеї (креативність) і приймати обґрунтовані рішення.	Практичні, творчі завдання; інтерактивні, проблемні, частково-пошукові, методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.	Практичні, творчі завдання; інтерактивні.	Виконання практичних завдань.
Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.	Практичні, творчі завдання; інтерактивні.	Виконання практичних завдань.
Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності.	Практичні, творчі завдання; інтерактивні.	Виконання практичних завдань.
Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проєктній діяльності.	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні (вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні (вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного	Виконання практичних завдань.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	мислення.	
Здатність застосовувати у проєктно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).	Проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, робота з літературою, нормативно-правовою документацією); методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).	Практичні, творчі завдання; інтерактивні.	Виконання практичних завдань.
Здатність усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.	Проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, робота з літературою, нормативно-правовою документацією); методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проєктних вирішень.	Проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, робота з літературою, нормативно-правовою документацією); методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.	Практичні, творчі завдання; інтерактивні.	Виконання практичних завдань.
Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні (вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності,	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні	Виконання практичних завдань.

історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.	(вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного мислення.	
Здатність розуміти українські етнокультурні традиції у стилізованих вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні (вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Натюрморт з елементами скульптури

Тема 1. Виконання швидких начерків фігури людини. Статика. Динаміка. Особливості рисунку швидких начерків фігури людини в статичній та динамічній: правила лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення. Формат А-4, 10 шт., папір, простий олівець.

Тема 2. Натюрморт з гіпсовою маскою. Виконання натюрморту з гіпсовою маскою на передачу простору, тональних співвідношень, об'єму. Реалістичне зображення матеріальності предметів і драперії. Використання м'яких матеріалів – вугілля, пастель, сангіна.

Тема 3. Натюрморт з гіпсовим бюстом Ніколо да Уццано. Особливості створення рисунку дворівневого натюрморту з гіпсовим бюстом: лінійна та повітряна перспектива, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення на папері формату А 2 простим олівцем.

Змістовий модуль 2. Зображення частин тіла людини.

Тема 4. Гіпсова модель кисті людини. Виконання рисунку гіпсової моделі кисті людини, правила лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальності, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення на папері формату А 2 простим олівцем.

Тема 5. Гіпсова модель стопи. Особливості створення рисунку гіпсової моделі стопи людини, її анатомічна будова, правила лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення на папері формату А 2 простим олівцем.

Тема 6. Гіпсова модель кисті людини з іншого ракурсу. Виконання рисунку гіпсової моделі кисті людини, анатомічна будова, правила лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементів

освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення на папері формату А 3 простим олівцем.

Тема 7. Рисунок гіпсової моделі руки людини. Виконання рисунку руки людини без шкіри. Відтворення анатомічних особливостей, пропорційних співвідношень, об'єму, простору на папері формату А 2 простим олівцем.

Тема 8. Виконання швидких начерків фігури людини. Статика. Динаміка. Особливості рисунку швидких начерків фігури людини в статичі та динаміці: правила лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення. Формат А-4, 10 шт., папір, простий олівець.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лабораторне заняття 1	Виконання швидких начерків фігури людини. Статика. Динаміка Особливості рисунку швидких начерків фігури людини в статичі та динаміці: правила лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення. Формат А-4, 10 шт., папір, простий олівець.	5	1	щотижня
Самостійна робота 1	Начерки фігури людини (з натури) в різних ракурсах. А-4, 10 шт.	6	10	щотижня
Лабораторне заняття 2	Натюрморт з гіпсовою маскою. Виконання натюрмрту з гіпсовою маскою на передачу простору, тональних співвідношень, об'єму. Реалістичне зображення матеріальності предметів і драперії. Використання м'яких матеріалів – вугілля, пастель, сангіна.	5	1	щотижня
Самостійна робота 2	Натюрморт з гіпсовою маскою. А 3	6	10	щотижня
Лабораторне заняття 3	Натюрморт з гіпсовим бюстом Ніколо да Уццано. Особливості створення рисунку дворівневого натюрмрту з гіпсовим бюстом: лінійна та повітряна перспектива, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення на папері формату А 2 простим олівцем.	5	1	щотижня
Самостійна робота 3	Погрудний портрет. А 3, 2 шт.	6	10	щотижня
Лабораторне заняття 4	Гіпсова модель кисті людини. Виконання рисунку гіпсової моделі кисті людини, правила	5	1	щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальності, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення на папері формату А 2 простим олівцем.			
Самостійна робота 4	Лінійно-конструктивні начерки кисті людини. А 4, 10 шт.	6	10	щотижня
Лабораторне заняття 5	Гіпсова модель стопи. Особливості створення рисунку гіпсової моделі стопи людини, її анатомічна будова, правила лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення на папері формату А 2 простим олівцем.	5	1	щотижня
Самостійна робота 5	Лінійно-конструктивні начерки стопи людини. А 4, 10 шт.	6	10	щотижня
Лабораторне заняття 6	Гіпсова модель кисті людини з іншого ракурсу. Виконання рисунку гіпсової моделі кисті людини, анатомічна будова, правила лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементів освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення на папері формату А 3 простим олівцем.	6	1	щотижня
Самостійна робота 6	Начерки кисті людини з натури. А 4, 10 шт..	6	11	щотижня
Лабораторне заняття 7	Рисунок гіпсової моделі руки людини. Виконання рисунку руки людини без шкіри. Відтворення анатомічних особливостей, пропорційних співвідношень, об'єму, простору на папері формату А 2 простим олівцем.	6	1	щотижня
Самостійна робота 7	Короткочасні рисунки фігури людини в положенні контрапост. А 3, 2 шт.	6	10	щотижня
Лабораторне заняття 8	Виконання швидких начерків фігури людини. Статика. Динаміка. Особливості рисунку швидких начерків фігури людини в статичі та динаміці: правила лінійної та повітряної перспективи, пропорції, матеріальність, передача об'єму і простору, елементи освітлення. Композиційне розміщення рисунку, тональне рішення, узагальнення. Формат А-4, 10 шт., папір, простий олівець.	5	1	щотижня
Самостійна робота 8	Начерки фігури людини (з натури) в різних ракурсах. А-4, 10 шт.	6	11	щотижня

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Лабораторне заняття №1	Виконання практичних завдань.	Виконання швидких начерків фігури людини	<p>5-6 балів - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані на високому рівні (вчасно).</p> <p>4-3 бали - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками.</p> <p>2 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки, замальовки лабораторних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками.</p> <p>1 бал - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.</p> <p>0 балів отримує студент, який не виконав завдання.</p>	5
Самостійна робота №1	Виконання практичних завдань.	Начерки фігури людини (з натури) в різних ракурсах. А-4, 10 шт	<p>2,5 бали - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані на високому рівні (вчасно).</p> <p>2 бали - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками.</p> <p>1 бал - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки самостійних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками.</p> <p>0,5 бали - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.</p> <p>0 балів отримує студент, який не виконав завдання.</p>	2,5
Лабораторне заняття №2	Виконання практичних завдань.	Натюрморт з гіпсовою маскою	<p>5-6 балів - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані на високому рівні (вчасно).</p> <p>4-3 бали - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками.</p> <p>2 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки, замальовки лабораторних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками.</p> <p>1 бал - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.</p> <p>0 балів отримує студент, який не виконав завдання.</p>	5
Самостійна робота №2	Виконання практичних завдань.	Натюрморт з гіпсовою маскою. А 3	<p>2,5 бали - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані на високому рівні (вчасно).</p> <p>2 бали - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками.</p> <p>1 бал - в цілому володіє навчальним матеріалом,</p>	2,5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

			<p>рисунки, начерки самостійних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками.</p> <p><i>0,5 бали</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.</p> <p><i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.</p>	
Лабораторне заняття №3	Виконання практичних завдань.	Натюрморт з гіпсовим бюстом Николо да Уццано	<p><i>5-6 балів</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані на високому рівні (вчасно).</p> <p><i>4-3 бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками.</p> <p><i>2 бали</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки, замальовки лабораторних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками.</p> <p><i>1 бал</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.</p> <p><i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.</p>	5
Самостійна робота №3	Виконання практичних завдань.	Погрудний портрет. А 3, 2 шт.	<p><i>2,5 бали</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані на високому рівні (вчасно).</p> <p><i>2 бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками.</p> <p><i>1 бал</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки самостійних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками.</p> <p><i>0,5 бали</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.</p> <p><i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.</p>	2,5
Лабораторне заняття №4	Виконання практичних завдань.	Гіпсова модель кисті людини	<p><i>5-6 балів</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані на високому рівні (вчасно).</p> <p><i>4-3 бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками.</p> <p><i>2 бали</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки, замальовки лабораторних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками.</p> <p><i>1 бал</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.</p> <p><i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.</p>	5
Самостійна робота №4	Виконання практичних завдань.	Лінійно-конструктивні і начерки кисті людини. А 4, 10 шт.	<p><i>2,5 бали</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані на високому рівні (вчасно).</p> <p><i>2 бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками.</p> <p><i>1 бал</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки самостійних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями</p>	2,5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

			та помилками. <i>0,5 бали</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	
Лабораторне заняття №5	Виконання практичних завдань.	Гіпсова модель стопи	<i>5-6 балів</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані на високому рівні (вчасно). <i>4-3 бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. <i>2 бали</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки, замальовки лабораторних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками. <i>1 бал</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	5
Самостійна робота №5	Виконання практичних завдань.	Лінійно-конструктивні і начерки стопи людини. А 4, 10 шт	<i>2,5 бали</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані на високому рівні (вчасно). <i>2 бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. <i>1 бал</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки самостійних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками. <i>0,5 бали</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	2,5
Лабораторне заняття №6	Виконання практичних завдань.	Гіпсова модель кисті людини з іншого ракурсу	<i>5-6 балів</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані на високому рівні (вчасно). <i>4-3 бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. <i>2 бали</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки, замальовки лабораторних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками. <i>1 бал</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	5
Самостійна робота №6	Виконання практичних завдань.	Начерки кисті людини з натури. А 4, 10 шт..	<i>2,5 бали</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані на високому рівні (вчасно). <i>2 бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. <i>1 бал</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки самостійних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками. <i>0,5 бали</i> - не в повному обсязі володіє навчальним	2,5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

			матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	
Лабораторне заняття №7	Виконання практичних завдань.	Рисунок гіпсової моделі руки людини	5-6 <i>балів</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані на високому рівні (вчасно). 4-3 <i>бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. 2 <i>бали</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки, замальовки лабораторних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками. 1 <i>бал</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	5
Самостійна робота №7	Виконання практичних завдань.	Короткочасні рисунки фігури людини в положенні контрапост. А 3, 2 шт	2,5 <i>бали</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані на високому рівні (вчасно). 2 <i>бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. 1 <i>бал</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки самостійних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками. 0,5 <i>бали</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	2,5
Лабораторне заняття №8	Виконання практичних завдань.	Виконання швидких начерків фігури людини. Статика. Динаміка.	5-6 <i>балів</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані на високому рівні (вчасно). 4-3 <i>бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки лабораторних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. 2 <i>бали</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки, замальовки лабораторних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками. 1 <i>бал</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	5
Самостійна робота №8	Виконання практичних завдань.	Начерки фігури людини (з натури) в різних ракурсах. А-4, 10 шт.	2,5 <i>бали</i> - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані на високому рівні (вчасно). 2 <i>бали</i> - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунки самостійних завдань виконані з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками. 1 <i>бал</i> - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунки, начерки самостійних завдань виконані на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками. 0,5 <i>бали</i> - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконані на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.	2,5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

			0 балів отримує студент, який не виконав завдання.	
Усього поточний контроль	16			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Проходження тестування в СЕЗН ЗНУ	Питання для підготовки: основи композиції, лінійно-конструктивна побудова, пластична анатомія.	За кожен правильну відповідь студент отримує 0,5 балів	10
	Виконання практичного завдання	Виконання лінійно-конструктивних начерків кисті та стопи людини	<p>30 балів - студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, рисунок завдання виконано на високому рівні (вчасно).</p> <p>20 балів - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, рисунок завдання виконано з окремими несуттєвими неточностями та незначними помилками.</p> <p>10 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, рисунок виконано на задовільному рівні, з окремими суттєвими неточностями та помилками.</p> <p>5 балів - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Завдання виконано на незадовільному рівні, з суттєвими неточностями.</p> <p>0 балів отримує студент, який не виконав завдання.</p>	30
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національного шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

- Гребенюк Г. Є. Основи композиції та рисунку. Київ: Техніка, 1997. 222 с.
- Дворник Ю. В. Жива вода рисунка Тернопіль: Навч. Книга-Богдан, 2009. 176 с.
- Кириченко М. А. Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти. Київ: Вища школа, 2002. 168 с.
- Перепада В. В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі. Львів: «Палітра», 2003. 288 с.
- Сухенко В. О. Рисунок. Навчальний посібник Київ: «BONA MENTE», 2004. 184 с.
- Трошкіна О.А. Рисунок голови людини. Київ: НАУ, 2012. 128с.

7. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура : навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. 496с.
8. Турчинко Ю. Я. Київська рисувальна школа. Київ: Видавництво АН УРСР, 1956. 144 с.
9. Ятченко Ю. М. Мистецтво рисунка. Київ: НАУ, 2005. 60 с.

Додаткова:

1. Bammes G. Der nackte Mensch. Dresden : Veb Verlag der Kunst, 1982. 480 p.
2. Bammes G. Sehen und Verstehen. Berlin : Volk und Wissen Volkseigener Verlag , 1985. 261 p.
3. Гарбуз Р. С. Лінійна перспектива в навчальному рисунку. Львів : ЗУКЦ, 2009. 110 с.
4. Майстренко-Вакуленко Ю. В. Передумови і тенденції розвитку українського станкового рисунка (кінець XVII - початок XX століття) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.05 : захищ. 15.11.12. Київ, 2012. 20 с.
5. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ : Каравелла, 2004. 304с.
6. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку : навчальний посібник. Львів, 2013. 114с.
7. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопис. Київ: ТОВ «Європа Прінт», 2008. 134с.
8. Ратнічин В.М. Перспектива. – 2ге вид. Київ: Вища школа, 1977. 90с.
9. Яремків М. Композиція. Творчі основи зображення. Тернопіль : Підручники і посібники, 2005. 112 с.

Інформаційні ресурси

- 1.Електронний каталог. Запорізького національного університету. URL:
<http://library.znu.edu.ua/8080/library/DocSearchForm.jsessionid=ADD33780E72A544B8454D9DF98BF2BFE>
- 2.Бібліотечні ресурси під управлінням «УФД/Бібліотека». URL:
<http://library.znu.edu.ua/8080/library/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Практичний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лабораторних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати лабораторні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди, визначеними планом заняття та виконанням практичних робіт. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невиконаних практичних завдань, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності.

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Практичні роботи з використанням часткових або повних запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ: https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf).

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти здійснюється згідно Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти за покликанням:

https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya.pdf

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>